

**Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1989-1990

17 OKTOBER 1989

WETSVOORSTEL

**tot herindeling van het Belgisch
grondgebied in provincies**

(Ingediend door de heer Vervaet)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De unitaire staatsvorm van dit land was, meer dan 150 jaar na de oprichting ervan, niet langer geschikt om de huidige economische en sociale evoluties van de volksgemeenschappen in België naar behoren te verwerken. De staatshervorming, gematerialiseerd in de wetten van 8 en 9 augustus 1980, in de wetten van 8 augustus 1988 en 16 januari 1989, zette een grote stap naar de staatkundige erkenning van de twee grote volksgemeenschappen. De confederale staatsvorm is echter de meest geschikte oplossing om aan de volksgemeenschappen een volwaardige autonomie te geven. Deze vaststelling vindt haar neerslag in de wetten van de nieuwste staatshervorming.

Met dit wetsvoorstel, aansluitend bij onze wetsvoorstellen tot herindeling van de kiesarrondissementen in de provincie Brabant (Stuk n° 935/1) en houdende de samenstelling en de bepaling van de hoofdplaats van de kantons van de kiesarrondissementen Brussel-Halle-Vilvoorde en Brussel-Nijvel (Stuk n° 936/1), wordt getracht de democratische vertegenwoordiging van de volksgemeenschappen in de structuur van de provincie Brabant door te trekken.

**Chambre des Représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1989-1990

17 OCTOBRE 1989

PROPOSITION DE LOI

**réorganisant le territoire belge
en provinces**

(Déposée par M. Vervaet)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La structure unitaire de l'Etat, telle que nous la connaissons depuis plus de cent cinquante ans, ne permettait plus d'intégrer les évolutions économico-sociales propres à chacune des Communautés qui composent notre pays. Si la réforme de l'Etat, opérée par les lois des 8 et 9 août 1980 et par la loi du 8 août 1988 et du 16 janvier 1989, constitue un premier pas important vers la reconnaissance politique des deux grandes communautés, la structure confédérale est néanmoins l'option la plus adéquate permettant de conférer une autonomie véritable aux communautés. Cette constatation trouve son écho dans les lois issues de la dernière réforme de l'Etat.

La présente proposition de loi, qui forme un tout avec nos propositions de loi antérieures tendant à réorganiser les arrondissements électoraux de la province de Brabant (Doc. n° 935/1) et à déterminer la composition et le chef-lieu des cantons des arrondissements électoraux de Bruxelles-Hal-Vilvorde et de Bruxelles-Nivelles (Doc. n° 936/1), vise à assurer également la représentation démocratique des communautés dans la structure de la province de Brabant.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN**Artikel 1**

Het eerste artikel van onze Grondwet luidt als volgt :

« België is verdeeld in provincies. Deze provincies zijn : Antwerpen, Brabant, Henegouwen, Limburg, Luik, Luxemburg, Namen, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen ».

« De wet kan, zo daartoe reden bestaat, het grondgebied verdelen in een groter aantal provincies.

Een wet kan bepaalde gebieden, waarvan zij de grenzen vaststelt, aan de indeling in provincies onttrekken, ze onder het rechtstreeks gezag plaatsen van de uitvoerende macht en ze een eigen statuut toekennen. »

Daar de negen bestaande provincies nominativum vermeld zijn in de Grondwet, moeten de benamingen van deze provincies behouden blijven. Wel mag het grondgebied verdeeld worden in een groter aantal provincies.

Wij stellen derhalve voor, door een herverdeling van het grondgebied, twee nieuwe provincies op te richten : Vlaams-Brabant en Waals-Brabant.

Art. 2

Met betrekking tot de provincie Vlaams-Brabant hebben we gekozen voor een bestuurlijke samenstelling die aansluit bij de bestaande bestuurlijke indeling. De provincie Waals-Brabant wordt samengesteld uit het bestaande bestuurlijk arrondissement Nivel.

Art. 3

Het « zelfbeschikkingsrecht der volkeren » indachtig en conform artikel 108 van de Grondwet en bij toepassing van artikel 65 van de provinciewet is het aan de provincieraad van Vlaams-Brabant enerzijds en van Waals-Brabant anderzijds om een provinciehoofdplaats aan te duiden.

Art. 4

Krachtens artikel 132 van de provinciewet heeft elk administratief arrondissement een arrondissementscommissaris. In de nieuwe provincie Vlaams-Brabant komt er dus een arrondissementscommissariaat voor het arrondissement Leuven en een voor het arrondissement Halle-Vilvoorde. Hetzelfde geldt voor de nieuwe provincie Waals-Brabant, die een arrondissementscommissariaat heeft voor het arrondissement Nivel.

COMMENTAIRE DES ARTICLES**Article 1er**

L'article 1er de la Constitution est libellé comme suit :

« La Belgique est divisée en provinces. Ces provinces sont : Anvers, le Brabant, la Flandre occidentale, la Flandre orientale, le Hainaut, Liège, le Luxembourg, le Luxembourg, Namur.

Il appartient à la loi de diviser, s'il y a lieu, le territoire en un plus grand nombre de provinces.

Une loi peut soustraire certains territoires, dont elle fixe les limites, à la division en provinces, les faire relever directement du pouvoir exécutif et les soumettre à un statut propre. »

Les noms des neuf provinces existantes doivent être conservés, puisqu'ils sont cités dans le texte de la Constitution, mais le territoire belge peut être divisé en un plus grand nombre de provinces.

Nous proposons dès lors de réorganiser la division du territoire en créant deux nouvelles provinces, à savoir les provinces de Brabant wallon et de Brabant flamand.

Art. 2

Nous avons tenu à donner à la province de Brabant flamand une structure administrative conforme à la division administrative existante. La province de Brabant wallon se compose de l'arrondissement administratif actuel de Nivelles.

Art. 3

En vertu du droit des peuples de disposer d'eux-mêmes et conformément à l'article 108 de la Constitution et à l'article 65 de la loi provinciale, il appartient au conseil provincial du Brabant wallon, d'une part, et du Brabant flamand, d'autre part, de désigner un chef-lieu de province.

Art. 4

En vertu de l'article 132 de la loi provinciale, il y a un commissaire d'arrondissement pour chaque arrondissement administratif. Il doit donc y avoir, dans la nouvelle province de Brabant flamand, deux commissaires d'arrondissement : un pour l'arrondissement de Louvain et un pour l'arrondissement de Hal-Vilvorde. De même, il doit y avoir, dans la nouvelle province de Brabant wallon, un commissaire d'arrondissement pour l'arrondissement de Nivelles.

Artikelen 5 en 6

De artikelen 5 en 6 hebben tot doel het bestuursvacuüm, dat zou kunnen ontstaan door de splitsing van de huidige provincie Brabant in twee nieuwe provincies en het ontstaan van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de bestuurlijke en financiële aangelegenheden, aan te vullen.

Het is aangewezen dat de reglementen van de provincie Brabant zoals ze bij de inwerkingtreding van de wet bestaan, toepassing zouden vinden in de nieuwe provincies en in het hoofdstedelijk gebied bij het ophouden van het bestaan van de huidige provincie Brabant.

De verdeling van de bezittingen en schulden van de huidige provincie Brabant naar de nieuwe provincies en naar het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest dringt zich op.

Art. 7

Dit artikel kan gezien worden als een residuaire bepaling waardoor de Koning bevoegd is om mogelijk «manklopende» bestuurlijke aangelegenheden van de nieuwe provincies, die zouden kunnen ontstaan bij of onmiddellijk na de splitsing van de provincie Brabant, op te lossen.

D. VERVAET

WETSVOORSTEL

HOOFDSTUK I

Administratieve grenzen en inrichting

Artikel 1

Het Belgisch grondgebied bestaat uit de provincies Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant, West-Vlaanderen, Henegouwen, Luik, Luxemburg, Namen, Waals-Brabant en uit het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

Art. 2

De provincie Vlaams-Brabant omvat de huidige bestuurlijke arrondissementen Halle-Vilvoorde en Leuven.

De provincie Waals-Brabant omvat het huidig bestuurlijke arrondissement Nijvel.

Het hoofdstedelijk gebied Brussel omvat het huidig bestuurlijke arrondissement Brussel.

Art. 5 et 6

Les articles 5 et 6 visent à combler, sur le plan administratif et financier, le vide qui pourrait résulter de la scission de l'actuelle province de Brabant en deux nouvelles provinces et de la création de la Région de Bruxelles-Capitale.

Il s'indique que les règlements applicables dans la province de Brabant au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi s'appliquent dans les nouvelles provinces et dans le territoire de Bruxelles-Capitale dès l'instant où la province de Brabant cessera d'exister.

En outre, il s'impose de répartir l'actif et le passif de l'actuelle province de Brabant entre les nouvelles provinces et la Région de Bruxelles-Capitale.

Art. 7

Cet article peut être considéré comme une disposition résiduelle qui habilite le Roi à prendre les mesures requises en vue de résoudre les problèmes administratifs qui pourraient se poser à l'occasion de la scission de la province de Brabant ou immédiatement après.

PROPOSITION DE LOI

CHAPITRE I

Limites et organisation administratives

Article 1er

Le territoire belge se compose des provinces d'Anvers, de Brabant flamand, de Brabant wallon, de Flandre occidentale, de Flandre orientale, de Hainaut, de Liège, de Limbourg, de Luxembourg et de Namur et de la Région de Bruxelles-Capitale.

Art. 2

La province de Brabant flamand comprend les arrondissements administratifs actuels de Hal-Vilvorde et de Louvain.

La province de Brabant wallon comprend l'arrondissement administratif actuel de Nivelles.

Le territoire de Bruxelles-Capitale comprend l'arrondissement administratif actuel de Bruxelles.

Art. 3

De provinciehoofdplaats van Vlaams-Brabant wordt aangeduid door de provincieraad van Vlaams-Brabant.

De provinciehoofdplaats van Waals-Brabant wordt aangeduid door de provincieraad van Waals-Brabant.

Art. 4

In de provincie Vlaams-Brabant is er een arrondissementscommissariaat voor het arrondissement Leuven en een voor het arrondissement Halle-Vilvoorde.

In de provincie Waals-Brabant is er een arrondissementscommissariaat voor het arrondissement Nivelles.

HOOFDSTUK II**Algemene bepalingen****Art. 5**

De besluiten, reglementen en verordeningen van kracht in de huidige provincie Brabant zijn dadelijk van toepassing in de nieuwe provincies Vlaams-Brabant en Waals-Brabant en in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

Art. 6

§ 1. Het actief en passief patrimonium van de vroegere provincie Brabant wordt als volgt verdeeld : de onroerende goederen evenals de inboedel van de gebouwen blijven eigendom van de nieuwe provincie op wier grondgebied ze zijn gelokaliseerd.

De onroerende goederen en de inboedel van de gebouwen die gelokaliseerd zijn in het hoofdstedelijk gebied Brussel worden eigendom van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

Het roerend actief en passief van de vroegere provincie Brabant wordt evenredig verdeeld pro rata van het aantal inwoners van de nieuwe provincies en van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

§ 2. De verdeling van de activa en passiva van de huidige provincie Brabant tussen de nieuwe provincies zal geregeld worden door een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit. Deze nieuwe besturen treden van rechtswege in de plaats van de vroegere provincie Brabant voor al de vorderingen en schulden die hun door dit koninklijk besluit worden toegewezen.

Art. 3

Le chef-lieu de la province de Brabant flamand est désigné par le conseil provincial du Brabant flamand.

Le chef-lieu de la province de Brabant wallon est désigné par le conseil provincial du Brabant wallon.

Art. 4

Dans la province de Brabant flamand, il y a un commissariat d'arrondissement pour l'arrondissement de Louvain et un commissariat d'arrondissement pour l'arrondissement de Hal-Vilvorde.

Dans la province de Brabant wallon, il y a un commissariat d'arrondissement pour l'arrondissement de Nivelles.

CHAPITRE II**Dispositions générales****Art. 5**

Les arrêtés et règlements en vigueur dans l'actuelle province de Brabant sont immédiatement applicables dans les nouvelles provinces de Brabant wallon et de Brabant flamand ainsi que dans la Région de Bruxelles-Capitale.

Art. 6

§ 1er. L'actif et le passif de l'ancienne province de Brabant sont répartis comme suit : les biens immeubles ainsi que le mobilier qui garnit les bâtiments restent la propriété de la nouvelle province sur le territoire de laquelle ils sont situés.

Les biens immeubles et le mobilier qui garnit les bâtiments, situés sur ce territoire, sont la propriété de la Région de Bruxelles-Capitale.

L'actif et le passif mobiliers de l'ancienne province de Brabant sont répartis proportionnellement au nombre d'habitants des nouvelles provinces et de la Région de Bruxelles-Capitale.

§ 2. Un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres réglera la répartition de l'actif et du passif de l'actuelle province de Brabant entre les nouvelles provinces. Celles-ci se substituent de plein droit à l'ancienne province de Brabant pour toutes les créances et dettes qui leur sont attribuées par cet arrêté royal.

Art. 7

De Koning wordt gemachtigd om de bestuurlijke aangelegenheden te regelen.

25 juli 1989.

D. VERVAET
L. VANHORENBEEK
P. VAN GREMBERGEN
H. COVELIERS
J. CAUDRON

Art. 7

Le Roi est habilité à régler les matières administratives.

25 juillet 1989.